

1956. VISSZAEMLEKEZÉSEK

Lövey György visszaemlékezése

ÍRTA: Szunyogh László

Lövey György 21 éves volt a forradalmi események alatt. Pestújhelyen a forradalom első napjaiban nem történtek megmozdulások. Csendesen teltek a napok, annak ellenére, hogy itt a szovjet kórház irritáló lehetett. A helyi szervezetek megegyeztek, hogy a kórházat nem fogják támadni. Nehogy elszabaduljon a pokol...

Az oroszok azért felállítottak a kórházban és az utcákon is védelmi állásokat. Az általános iskolánál egy tank ásta be magát, onnan figyelte a környéket.

Emlékszem, 28-án éppen a szentmiséről mentünk haza, amikor elhaladt mellettünk egy biciklis. A tank tetején örökös katona löni kezdett. Pattogtak a golyók a keramit kövezeten. Biztosan nem akarta lelőni, mert jóval a kerékpáros elé célzott. Hát akkor nagyon megijedtem, éreztem a feszültséget és azt, hogy még bármi megtörténhet.

A kórház bejáratánál is felvonult néhány tank, a Bezsilla kertben is állomásoztak. A kórház belső területén egy kis dombon géppuskafészket lehetett látni az utcáról.

Október végére stabilizálódott a helyzet, a közállapotok megnyugodtak. Azt hittük, hogy új élet indulhat. Félelem nélkül lehetett kimenni az utcára. Megjelentek a pártok, elindult a demokratizálási folyamat.

November elsején a Doktor Sándor utcai Általános Iskolában Tóth József plébános gyűlést hirdetett. Édesanyám részt vett ezen a programon. Elmondta, hogy a plébános a katolikus

párt nevében visszafogott beszédet mondott. Határozottan állást foglalt, hogy az egyházi ingatlanokat vissza kell adni. Pestújhelyen ezek az ingatlanok a Bors villa, a kereskedelmi iskola és a volt polgári iskola voltak.

Dr. Lövey József

Édesapám dr. Lövey József mindvégig azt csinálta, amit mindig is. Feltett egy vöröskeresztes karszalagot a karjára és járta a betegeket. A betegség nincs tekintettel a kijárási tilalomra, vagy a háborús helyzetre sem. Sikerült egy szülést is levezetnie mindenféle komplikáció nélkül. Pedig akkor már a nők inkább kórházban szültek...

Annak nagyon örülök, talán büszke is vagyok rá, hogy a forradalom néhány pillanatát személyesen átéltem, közvetlen részese lehettem néhány eseménynek.

Október 23-án a Műgyetemnél gyülekeztünk és innen indultunk a Bem térre. A tüntetés a Margit hídon át az Országháznál folytatódott. Ezeket az órákat mind a mai napig láthatjuk a filmfelvételeken. Ott voltam a tömegben és láttam a filmen is megörökített jelenetet. Egy fiatal nő lengeti a magyar zászlót. Az Alkotmány utca egyik ablakában állt, így üdvözölte a tüntetőket. Továbbhaladtunk a Városliget felé. A Sztálin szobornál gyülekezett a tömeg. Nem sokáig kellett

**Tank a Pestújhelyi út
és a Neptun utca sarkán**
RÁKOSPALOTA PESTÚJHELY ÉS ÚJPALOTA
HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYE

várni, hogy megszülessen a szándék : döntsük le a szobrot! Nagyon stabilan állt a helyén, a drótkötelek szakadtak... Hamarosan előkerült egy hegesztő apparát, sikerült bevágni a lábát a szobornak. Úgy dőlt el, ahogy kellett! A magas talpazaton csak két csizma maradt. Szürreális látvány volt, ezután a teret csak Csizma tér néven emlegettük...

Október 25-én is eljutottam a belvárosba. Sokan voltunk az utcákon, az Oktogonnál a Sztálin szobor feküdt. Emberek vették körül, látszott rajtuk, hogy nem szerették a generalisszimust... Eljutottam a Blaha Lujza térre ahol egy szovjet tankon magyar zászló lengett. Az emberek barátokoztak a katonákkal. Én is felmáztam a tankra. Furcsa érzés volt ... Egyszer csak lövéseket hallottunk. A tömegre lőttek. A mellettem álló ismeretlen embert eltalálták, comblövést kapott. ... Hatalmas felfordulás, pánik keletkezett. Az EMKE épületének a tetejéről lőttek az ávósok. A tank a támadásra válaszolt. Szétlőtte a ház tetejét. Ez a tank az Országháznál is ott volt, amikor a tömegmészárlás történt. A lövöldözések alatt a tank mögé bújtak néhányan. Köztük volt

Kelecsényi Erzsébet (jogász, a Magyarok Világszövetségének elnöke – *szerk.*) és Beke Kata (író és politikus – *szerk.*). Beke Kata a későbbiekben levélben írt a történekről. Úgy tűnt számára, hogy „szándékosan tereltek a fegyverek elé..” Az interneten elolvasható a visszaemlékezés.

November 3-án szombaton a Körúton szörnyű látvány tárult elém. Szétlőtt házak, törmelék az úttesten. A síneket sem lehetett látni. A harcok következményei, hogy Budapest romhalmazzá vált.

November 4-én megindult az invázió. Akkor már Pestújhelyre is bevonultak a csapatok. Tankok jártak az utcákon dobtáras katonák kíséretében...

Középen ül Tóth József plébános
RÁKOSPALOTA PESTÚJHELY ÉS ÚJPALOTA
HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYE